

Nyborg
KOMMUNE

SAMMEN om det sunde liv

Strategi for Arbejdsrettet Rehabilitering

PEAK PERFORMANCE
ESTABLISHED
1986

Sundhed og beskæftigelse – en fælles indsats

Vi har en udfordring. Vi ved at borgere uden for arbejdsmarkedet, eller med kort, eller ingen uddannelse, har det dårligere end befolkningen som helhed. Eksempelvis er de oftere langtidssyge, og udfordret i forhold til social og mental sundhed, kost, rygning, alkohol og motion.

I Nyborg Kommune er 25 procent af borgerne mellem 16-66 år uden for arbejdsmarkedet og på offentlig forsørgelse. I hele landet er dette tal 18,7 procent (jobindsats.dk, marts 2017). Forskellen skyldes primært et højere antal førtidspensionister, borgere på sygedagpenge, integrationsydelse og i fleksjob.

Beskæftigelse og sundhed hænger uløseligt sammen. Derfor er det afgørende, at vi tænker sundhed ind i beskæftigelsesindsatsen i Nyborg Kommune.

Det kan vi fx gøre ved at integrere tiltag med fokus på sund kost, fysisk aktivitet eller mental sundhed i jobcentrets eksisterende beskæftigelsestilbud. Vi kan tilbyde tværfaglige og målrettede forløb, som har fokus på fysisk, mental og social sundhed, eller vi kan øge fokus på en tidlig opsporende indsats af borgere, som er i risiko for at miste fodfæste på arbejdsmarkedet, som følger af nedslidning, stress eller udvikling af kroniske sygdomme.

Vi gør allerede meget, men vi skal gøre mere. Strategien for Arbejdsrettet Rehabilitering viser retningen for, hvordan vi styrker sundheden for borgere uden for arbejdsmarkedet, samt for de borgere, som er i risiko for at miste fodfæste på arbejdsmarkedet.

Arbejdsrettet Rehabilitering er en vigtig opgave, som kræver, at vi arbejder sammen, og forpligter hinanden på en fælles indsats. Sammen med borgeren skaber vi mulighed for et sundt, aktivt og værdigt liv.

Tak til alle som har bidraget med viden, erfaringer og idéer til strategien.

*Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
Beskæftigelsesudvalget
Social- og Familieudvalget
Kultur- og Fritidsudvalget*

Borgerne er udfordret på sundheden

Borgerne uden for arbejdsmarkedet eller uddannelse er udfordret på sundheden. Tabellen viser udvalgte resultater fra den regionale sundhedsprofilundersøgelse (Region Syddanmark, 2013).

	Region Syddanmark		
	Hele befolkningen	Arbejdsløse*	Andre uden for arbejdsmarkedet**
Helbredsrelateret livskvalitet			
Andel med fremragende, vældig godt eller godt selv vurderet helbred (%)	83	86	43
Sundhedsadfærd			
Andel der ryger dagligt (%)	19	25	40
Andel med stillesiddende fritidsaktivitet (%)	18	15	31
Andel der overskrider højrisikogrænsen for alkohol indtag (%)	8	11	12
Andel med usundt kostmønster (%)	17	20	27
Sygdom			
Andel der har en langvarig sygdom (%)	35	31	68
Andel der har en psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed (%)	9	10	39
Mental og Social sundhed			
Antal der har været nedtrykt, deprimeret eller ulykkelig inden for de seneste 14 dage (%)	31	40	68
Andel der ofte er uønsket alene (%)	6	9	19

* Kontanthjælpsmodtagere, sygedagpengemodtagere og borgere i revalidering.

** Borgere uden for arbejdsmarkedet, som ikke falder under ydelsestyperne ovenfor.

Inddragelse og viden som grundlag

Strategien for Arbejdsrettet Rehabilitering er et politisk prioriteret indsatsområde i Nyborg Kommunes sundhedspolitik.

Strategien bygger bl.a. på input fra borgere, foreninger, kommunale medarbejdere, virksomheder og politikere. Boligområderne har desuden givet input til hvordan vi i samarbejde, kan igangsætte indsatser i borgernes nærmiljø.

Derudover danner viden og veldokumenterede metoder grundlag for strategien. Sundhedsstyrelsens anbefalinger, forskning fra Væksthusets Forskningscenter, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø og Komiteen for Sundhedsoplysning bidrager til at sikre indsatser af høj faglig kvalitet.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har det overordnede ansvar for at koordinere strategiens udmøntning på tværs af samarbejdspartnere og politiske udvalg. Der udarbejdes etårige handleplaner med specifikke mål for indsatserne, som evalueres løbende.

Målgruppen er borgere uden for arbejdsmarkedet, eller i risiko for at miste tilknytning til arbejdsmarkedet: Kontanthjælpsmodtagere, sygedagpengemodtagere, fleksjobbere, førtidspensionister (med aktiv sag i jobcentret), forsikrede ledige, selvforsørgede og borgere i ressourceforløb, aktivering, jobafklaringsforløb, revalidering og på integrationsydelse, ledighedsydelse og uddannelseshjælp.

FAKTA

Overforbrug af alkohol er dyrt

Nyborg Kommunes udgifter til overførselsindkomster mv. er ca. 2,3 gange højere blandt borgere med overforbrug af alkohol sammenlignet med borgere uden overforbrug. Dette svarer til et årligt gennemsnitligt merforbrug på kr. 47.506 pr. borger med overforbrug af alkohol.

(Sundhedsstyrelsen - Omkostninger til alkoholoverforbrug 2016)

VISION

**Nyborg Kommune har en vision om
at være en foregangskommune
for sundhed.**

**Vi ønsker, at borgere uden for
arbejdsmarkedet, eller som er i risiko
for at miste tilknytning til
arbejdsmarkedet, har et helbred og
en sundhed, der giver mulighed for en
plads på arbejdsmarkedet.**

Fire veje til et sundt liv i beskæftigelse

Langt de fleste borgere uden for arbejdsmarkedet har et ønske om at leve sundere. Sundhed har stor betydning for vores arbejdsevne og mulighed for at få et job.

Vi har et fælles ansvar for at støtte borgeren og skabe rammerne for en sund beskæftigelsesindsats.

Fire veje skal bidrage til at realisere visionen:

1 Sund vej i job eller uddannelse

2 Et sundt arbejdsliv

3 NY KURS

4 Samarbejde på tværs

Indsatserne skal bygge på en ny tilgang, hvor vi er opmærksomme på borgerens helbred og trivsel, og på at møde borgeren som en ansvarlig og værdig samarbejdspartner, der er medbestemmende i sit eget forløb.

Vi vil have en anerkendende tilgang, med fokus på borgerens ressourcer og kompetencer. Indsatserne skal skabe rum for succesoplevelser, øget selvværd og livskvalitet.

FAKTA

Ønsket om et sundere liv

Blandt storrygere, overvægtige eller inaktive har tre ud af fire borgere uden for arbejdsmarkedet et ønske om at stoppe med at ryge, tabe sig eller dyrke mere motion.

(Den regionale sundhedsprofilundersøgelse 2013)

Sund vej i job eller uddannelse

Flere forhold kan gøre det svært at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Fx fysisk nedslidning eller sygdom. Mentale helbredsproblemer er alene årsag til halvdelen af alle langtidssygemeldinger og førtidspensioner. Jobcentret har allerede en lang række tilbud for borgere uden for arbejdsmarkedet. Ved at tænke sundhed ind i den eksisterende beskæftigelsesindsats, kan vi bidrage til en sundere vej i job eller uddannelse.

Inddragelse i eget forløb kan være med til at styrke borgerens ressourcer og motivation for at deltage. Det er derfor afgørende, at indsatserne foregår SAMMEN med borgeren og jobcentret.

Vi vil derfor bl.a.

- » Integrere tiltag med fokus på fx sund kost, fysisk aktivitet eller mental sundhed i jobcentrets eksisterende beskæftigelsestilbud.
- » Støtte og vejlede borgere med kroniske sygdomme, som er uden for arbejdsmarkedet, ved bl.a. at tilbyde LÆR AT TACKLE Job og sygdom.
- » Tilbyde et målrettet og tværfagligt forløb for borgere uden for arbejdsmarkedet, hvor rammerne skabes for en NY KURS mod et sundt liv i beskæftigelse.
- » Have fokus på en tidlig opsporing af livsstilssygdomme ved fx at screene borgere uden for arbejdsmarkedet, med henblik på at vurdere risikoen for at udvikle kroniske sygdomme.
- » Inddrage borgerne i udvikling og evaluering af sundhedsindsatser.
- » Tilbyde sundheds- og beskæftigelsestilbud i nærmiljøet.
- » Fremme netværk mellem borgere uden for arbejdsmarkedet, der også kan omfatte borgere i arbejde fx gennem mentorstøtte.
- » Integrere fysisk aktivitet og kurser om sund kost, rygestop, søvn og alkohol med eksisterende og nye indsatser for unge, som står uden for arbejdsmarkedet.

FAKTA

Lær at tackle job og sygdom

Kurset er et mestringsforløb med fokus på deltagerens arbejdsevne og ressourcer, fremfor sygdom og begrænsninger. Deltagerne får værktøjer til at håndtere sygdom, stress, smerter og nedtrykhed med henblik på at komme hurtigere tilbage i arbejde.

(Komiteen for Sundhedsoplysning)

"Sundhed er ikke kun sund kost og motion – det er dit arbejde, din fritid og dit netværk. Et samspil – hvor det hele passer sammen".

Kronisk smertepatient på sygedagpenge.

***"Arbejde betyder noget for min selvtillid... følelsen af jeg KAN!
... Jeg har formået at løse en opgave – Jeg tager udfordringen,
jeg løser den, og fejrer den succes". Borger i fleksjob***

Et sundt arbejdsliv

Det betyder meget for borgernes identitet, sundhed og værdighed at have et job.

En tidlig indsats for borgere, som er i risiko for at miste tilknytning til arbejdsmarkedet, kan reducere de økonomiske og menneskelige omkostninger forbundet med langtidssygdom eller arbejdsløshed.

Det er afgørende, at der er en balance mellem arbejdskravene på arbejdspladsen og borgerens arbejdsevne.

Vi vil derfor bl.a.

- » Støtte arbejdspladser i at sikre en systematisk sundhedsindsats på individ-, gruppe-, ledelses- og organisationsniveau.
- » Undersøge effekten af en times ugentlig fysisk aktivitet i arbejdstiden i pilotprojekt FRISK. Projektet er med fokus på sundhed og arbejdsmiljø målrettet medarbejdere i ældreplejen.
- » Synliggøre eksisterende tilbud inden for fx rygning, alkohol, genoptræning og socialpsykiatriske behandlingstilbud på arbejdspladser med medarbejdere, som er i risiko for fx nedslidning, stressbetingede lidelser eller udvikling af kroniske lidelser.
- » Understøtte jobfastholdelse og have fokus på tidlig opsporing på arbejdspladser, ved fx at udarbejde en handlevejledning for medarbejdere og ledere.
- » Styrke sammenhængskraften mellem beskæftigelsesrettede og sundhedsmæssige indsatser for borgere, som er risiko for at miste fodfæste på arbejdsmarkedet.

FAKTA

Pilotprojekt FRISK

I 2016 var sygefraværet i Sundheds- og Omsorgsafdelingen i Nyborg Kommune steget fra 12,88 til 14,35 sygedage pr. fuldtidsansat.

Plejepersonalet er en særlig udsat gruppe, når det gælder fysisk nedslidning, livsstilssygdomme, højt sygefravær og førtidspensionering. (*Statens Institut for Folkesundhed 2010*)

Derfor vil Nyborg Kommune støtte medarbejderne i at opnå et sundt arbejdsliv med overskud i hverdagen. Ved at indføre én times ugentlig fysisk aktivitet i arbejdstiden, er målet at øge arbejdsglæden og helbredet for den enkelte medarbejder, og opnå en reduktion i det korte sygefravær.

NY KURS

Nogle gange er der behov for en ny kurs i livet. Nye sunde vaner kommer ikke fra dag til dag. Det kræver ofte en tværfaglig og målrettet indsats, med fokus på hele borgerens livssituation. SAMMEN med borgeren, vil vi skabe mulighed for en NY KURS, mod et sundt og aktivt liv.

Borgerne har et ønske om sundhedstilbud, som foregår sammen med andre. Et godt socialt fællesskab kan bl.a. bidrage til øget motivation for at ændre livsstil, og fastholdelse af nye sunde vaner.

Vi vil derfor tilbyde et sundhedsprogram bestående af en række mødegange målrettet bl.a. borgere på kon-tanthjælp, sygedagpenge eller i fleksjob, med inddragelse af familie og netværk.

Programmet kan fx indeholde

- » Kurser med fokus på mestring og trivsel i dagligdagen.
- » Madværksted med vejledning i at lave sundt og billig mad.
- » Introforløb til motionstilbud i foreningsregi, og tilbud om fysisk aktivitet og motionsvejledning.
- » Økonomisk vejledning.
- » Virksomhedspraktik.
- » Friluftslivtilbud, med fx vandreture, naturvejledere og socialt samvær.
- » Kurser om bl.a. alkohol, rygning og stofmisbrug.
- » Mulighed for nye sociale fællesskaber.
- » Særskilt indsats for unge.

Samarbejde på tværs

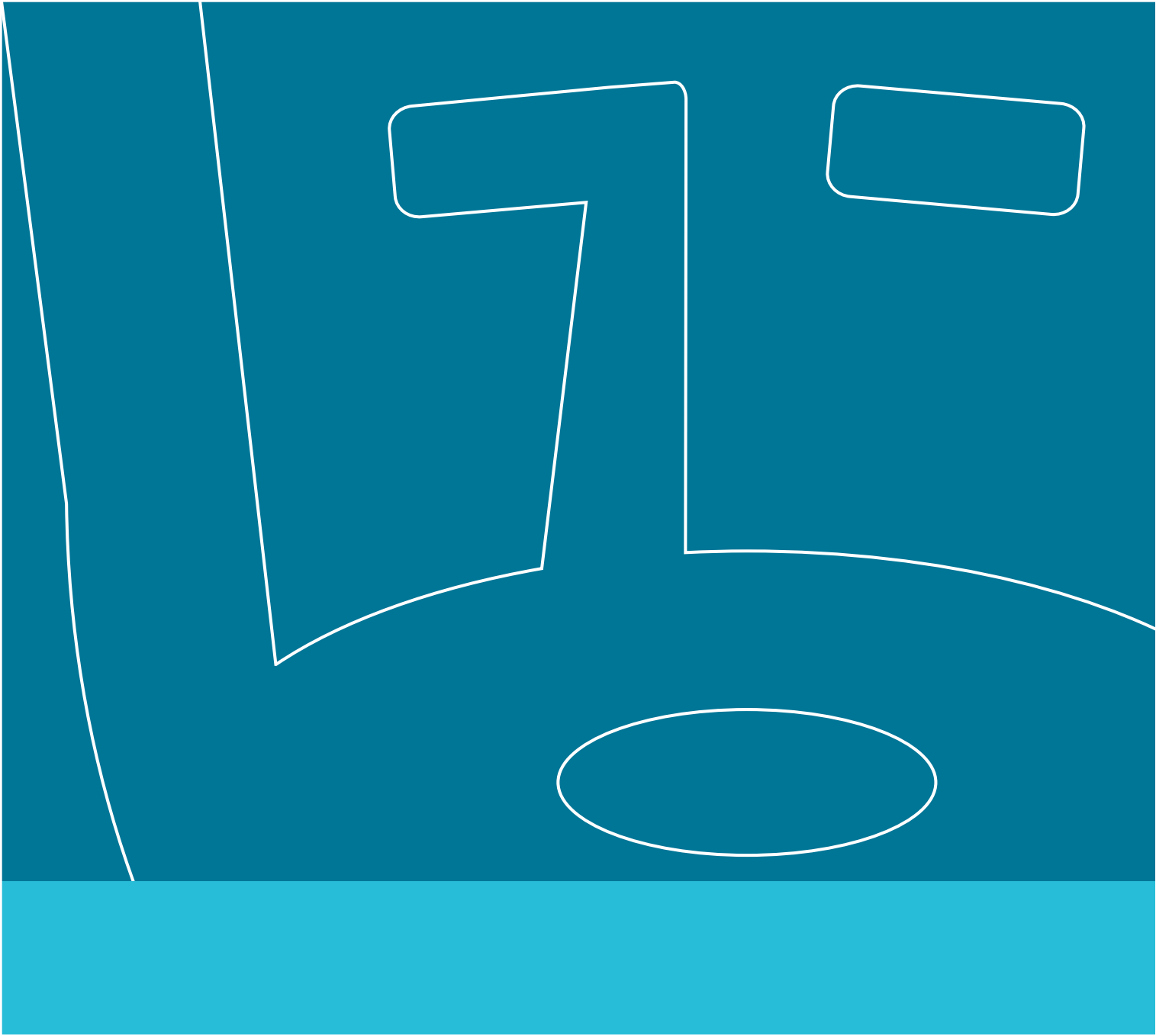
Samarbejde er et vigtigt fundament for at implementere strategien.

Kun ved at samarbejde med borgeren og på tværs af foreninger, arbejdspladser, faggrupper, frivillige, beskæftigelses-, social- og sundhedsområdet, kan vi sikre en sammenhængende og effektiv indsats.

Forpligtende og tværfaglige samarbejder er en nødvendighed for at nå visionen.

Vi vil derfor bl.a.

- » Styrke samarbejdet med foreninger om aktiviteter og tilbud målrettet borgere uden for arbejdsmarkedet.
- » Samarbejde med arbejdspladser, om at skabe aktiviteter og tilbud for borgere, som er i risiko for miste fodfæste på arbejdsmarkedet.
- » Sikre et forpligtende samarbejde med jobcentret om en mere koordineret sundheds- og beskæftigelsesindsats.
- » Styrke samarbejde og dialog på tværs af sundheds- social- og beskæftigelsesområdet samt med fx almen praksis og sygehusene med henblik på en mere effektiv og koordineret indsats.

Nyborg
KOMMUNE